

Pedagogisch Beleidsplan

Pedagogisch Beleidsplan

Versiedatum : 16 mei 2022
Documentbeheer : Afdeling Beleid & Kwaliteit

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Visie.....	5
3. Pedagogisch klimaat	6
3.1. Algemeen	6
3.2. <i>Volgen en stimuleren van de ontwikkeling</i>	7
3.3. <i>Bijzonderheden in de ontwikkeling</i>	8
3.4. Mentorschap.....	8
3.5. Stamgroep / Basisgroep	8
3.6. Afwijking 3-uursregeling.....	9
3.7. Ruilen of extra opvang.....	9
4. Personeel in opleiding, stagiairs en vrijwilligers.....	10
4.1. Beroepskrachten in opleiding	10
4.2. Stagiair(e)s	10
4.3. Vrijwilligers.....	10
4.4. Ondersteuning pedagogisch medewerkers	10
5. Voor en vroegschoolse educatie (VVE).....	11
5.1. Visie op voorschoolse educatie:	11
5.2. Ontwikkelingsstimulering	11
5.3. Volgen ontwikkeling en afstemming aanbod.....	14
5.4. Ouderbetrokkenheid	14
5.5. Inrichten van een passende ruimte voor VVE.....	15
5.6. Inhoudelijke aansluiting en overdracht van voorschool naar vroegschool	15
5.7. Inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker in de VE	16
6. Tot slot.....	17

1. Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Bambino Christelijke Kindercentra (Bambino). In eerste instantie is het bedoeld om ouders kennis te laten maken met de werkwijze van onze kinderopvang. Daarnaast wordt dit werkplan gebruikt om personeelsleden, stagiaires en andere belangstellenden te informeren over de gang van zaken bij Bambino.

Dit plan beschrijft het algemene beleid van Bambino. Daarnaast is er voor elke groep een aparte bijlage met bijzonderheden die voor de betreffende groep gelden.

In dit beleid omschrijven wij het kind als "hij". Hiermee wordt zowel hij als zij bedoeld, jongen en meisje.

Bambino streeft er niet alleen naar om een christelijke opvang te zijn, maar ook een kwalitatief goede opvang. Kwaliteit wordt onder andere gewaarborgd door het hanteren van wet- en regelgeving van overheid en gemeente. In dit beleidsplan staat beschreven hoe Bambino aan beide elementen in de praktijk handen en voeten geeft.

2. Visie

Bambino Christelijke Kindercentra wil bijdragen aan de (geloofs-)opvoeding en vorming van kinderen op basis van het evangelie van Jezus Christus. Door de normen en waarden vanuit het Bijbels principe mee te geven, onderscheidt Bambino zich van openbare kindercentra. Het Bijbels uit Spreuken 22:6 is de leidraad voor het werk van Bambino: "Leer een kind van jongs af aan de juiste weg, en het zal er niet van afwijken wanneer het oud geworden is".

Bambino werkt vanuit de visie:

- Elk kind mag er zijn en is welkom.
- Elk kind is uniek en kostbaar (schat – bambino) in Gods ogen.
- Elk kind beschikt over bijzondere talenten.

Vanuit de liefde van Jezus Christus werken de medewerkers van Bambino met zorg en aandacht aan een sterke basis voor de toekomst van elk kind. Dit bouwen doen wij samen met de ouders: zij zijn het eerst verantwoordelijk voor hun kind. Bambino respecteert die verantwoordelijkheid en betreft ouders maximaal bij de opvang en zorg voor hun kind bij de kinderopvang.

Liefdevolle zorg voor uw kind(eren) is de basis van waaruit medewerkers van Bambino werken. Bambino wil kinderen het gevoel geven dat ze stuk voor stuk bijzonder en geliefd zijn. Wij geloven dat God ieder persoon belangrijk vindt en iedereen met een uniek karakter heeft geschapen. Dit willen wij overdragen door een positieve en accepterende houding aan te nemen ten aanzien van de kinderen. We nemen tijd om persoonlijke aandacht aan de kinderen te geven, leuke dingen met hen te doen en waardering uit te spreken voor het kind.

Onze medewerkers hebben allen een actief christelijke levensovertuiging. De christelijke principes komen tot uiting in de houding van de medewerkers en het dagelijkse programma van de groep.

Onze christelijke identiteit zie je ook terug in dagelijkse rituelen en activiteiten op de dag- en peuteropvang. Zo starten we de dag met het lezen van een Bijbelverhaal, zingen en bidden. We lezen Bijbelverhalen uit kinderbijbels en boekjes die passen bij de leeftijd en het thema.

Op de bso lezen we elke dag uit de Bijbel en bidden en zingen we met elkaar. In vakanties wordt er gewerkt met een thema en is er een uitgebreid kringmoment, met (knutsel)activiteiten die aansluiten bij het Bijbelverhaal. Gezien de leeftijd van de kinderen is er ook aandacht voor gesprekken over bijvoorbeeld pesten of talenten.

3. Pedagogisch klimaat

3.1. Algemeen

Het juiste pedagogische klimaat zorgt voor een optimale ontwikkeling voor ieder kind. Onder pedagogisch klimaat verstaan wij **alle omgevingsfactoren die bijdragen aan het welbevinden van het kind, waardoor een kind zich verder kan ontwikkelen**. Het pedagogisch beleid van Bambino is gebaseerd op de 4 pedagogische basisdoelen van Rixsen Walraven die in de wet kinderopvang beschreven zijn:

1. Het bieden van emotionele veiligheid
2. Het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie
3. Het bieden van gelegenheid tot ontwikkelen van sociale competentie
4. Het meegeven van waarden en normen

Ad 1: het bieden van emotionele veiligheid

Een kind wat zich emotioneel veilig voelt bij Bambino, zal gaan groeien en bloeien. Op onze locaties werken we op de volgende manier aan emotionele veiligheid:

- De medewerker bouwt aan een vertrouwde relatie tussen het kind en de medewerker;
- De pedagogisch medewerker reageert op een sensitieve manier: De pedagogisch medewerker is gevoelig voor de signalen die een kind afgeeft, door goed te kijken naar het kind en te proberen te begrijpen wat het bedoelt. Ze reageert op de juiste manier op deze signalen. Door o.a. gevoelens en emoties te benoemen en te verwoorden wat een kind mee maakt laat de medewerker merken dat ze hier begrip voor heeft en het kind hierin ondersteunt;
- We zorgen voor een ontspannen en positieve sfeer op onze groepen. Het dagritme is voorspelbaar;
- Het is voor kinderen duidelijk wat wel mag en wat niet en waarom iets niet mag.
- De medewerker heeft oog voor gebeurtenissen die onveilig kunnen voelen voor uw kind, zoals nieuw zijn in de groep;
- We werken met vaste stam- of basisgroepen waarbij elke dag minimaal één bekende pedagogisch medewerker aanwezig is;
- We werken aan een goede samenwerking en goede communicatie met ouders.

Dit uit zich in de volgende voorbeelden:

- Troost bieden bij afscheid nemen of als een kind is gevallen
- Non verbale aanmoediging: oogcontact, glimlach
- Verbale aanmoediging (complimentjes geven).
- Samen iets leuks doen (een verhaaltje lezen of een spelletje doen)
- Iets doen voor de ander (het kind ergens bij helpen)
- Medewerkers spreken in verwachting, niet in afwijzing. Dus: 'ik wil dat je op je billen gaat zitten' en niet: 'je mag niet staan op je stoel'.

Ad 2: het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en op zijn eigen unieke manier. We willen dat kinderen opgroeien tot zelfstandige kinderen met zelfvertrouwen. We stimuleren de ontwikkeling op sociaal, cognitief en emotioneel gebied. Dit doen we op de volgende manier:

- Onze pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ieder kind op zijn niveau op een speelse manier wordt uitgedaagd in de ontwikkeling van zijn motorische en cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden.
- Zij zorgen voor activiteiten die niet te moeilijk zijn, maar de kinderen wel uitdagen.
- Ze werken met de kinderen aan de ontwikkeling van een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen.
- De inrichting van de ruimte stimuleert de ontwikkeling, maar is fysiek veilig.
- De inrichting wordt aangepast aan de leeftijd van de kinderen en de doelgroep.
- De inrichting voor VVE groepen wordt beschreven in de groepsbijlage van het pedagogisch beleid van de betreffende VVE groep.

- Taalvaardigheden worden gestimuleerd doordat de pedagogisch medewerker de interacties met de kinderen op een 'vanzelfsprekende' manier begeleidt met taal.
- De pedagogisch medewerker legt uit wat er gaat gebeuren en wat hij/zij doet, luistert naar en reageert op vragen en verwoordt de intenties en gevoelens van kinderen als zij dat zelf (nog) niet kunnen.

Ad 3: Het bieden van gelegenheid tot ontwikkelen van sociale competentie

Hoe ouder het kind wordt, hoe belangrijker de sociale vaardigheden worden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden. Deze worden spelenderwijs geoefend. Bij de peuters wordt kinderen geleerd op welke wijze ze kunnen vragen of zij ook op dat ene geliefde fietsje mogen. Tijdens het fruitmoment worden gesprekken gevoerd met de kinderen. De pedagogisch medewerker stimuleert het onderlinge groepsgevoel door vaste gewoonten, zoals met elkaar bidden en bijbel lezen, naar elkaar luisteren als de kinderen in de kring zitten of samen wat drinken na schooltijd. We laten zien dat wij luisteren en interesse hebben en leren zo kinderen ook te luisteren en vragen te stellen. Tijdens sport- en spelactiviteiten leren kinderen rekening met elkaar te houden en samen te werken. We leren kinderen zelf hun ruzies op te lossen.

Goed voorbeeld doet goed volgen. Onze medewerkers geven het goede voorbeeld door zowel met de kinderen als onderling respectvol met elkaar om te gaan.

ad 4: Het meegeven van waarden en normen

De Bijbel vormt bij Bambino de basis voor de vorming van waarden en normen. Onze medewerkers handelen vanuit deze waarden en normen. Kinderen komen op de kinderopvang en de bso in aanraking met de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. Op onze groepen zijn kinderen aanwezig met verschil in sociaaleconomische achtergrond, verschil in opvoeding/ideeën van ouders, verschil in gezinssamenstelling, verschil in hun plaats in de kinderrij thuis en verschil in nationaliteit van ouders. Wij willen de kinderen leren respect te hebben voor elkaar, welke verschillen er ook soms zijn.

De pedagogisch medewerkers zijn hierin ook een rolmodel voor de kinderen. Zij leren kinderen welk gedrag in welke situaties gewenst is, zoals bijvoorbeeld empathisch reageren wanneer een ander kind verdriet heeft. Hun gedrag en reactie op een situatie geeft immers inzicht, richting en correctie aan het gedrag van kinderen. Daarnaast wordt hun gedrag ook gekopieerd in het eigen gedrag van kinderen tegenover andere kinderen of volwassenen.

Als kinderen leren begrijpen waarom bepaald gedrag verwacht wordt in bepaalde situaties, bouwen we mee aan zelfvertrouwen voor het kind. In het omgaan met elkaar worden er geen woorden gebruikt die Godslasterend of oneerbaar zijn of de ander in verlegenheid brengen (vloeken en schelden).

3.2. Volgen en stimuleren van de ontwikkeling

Observeren

De pedagogisch medewerkers observeren dagelijks de kinderen en de groep. Elk kind wordt geobserveerd door de eigen mentor. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind op de volgende ontwikkelingsgebieden: Taal en woordenschat, voorbereidend rekenen, motoriek, sociaal-emotionele ontwikkeling, zelfredzaamheid en spelontwikkeling. Dit doen we zodat we eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling al vroeg kunnen signaleren en zo nodig hiermee aan de slag te gaan. Daarnaast kunnen we door het volgen van een kind een passend aanbod van activiteiten bieden. We willen de kinderen een aanbod geven wat genoeg uitdaging biedt, maar tegelijkertijd niet té moeilijk is. Op deze manier wordt de ontwikkeling van een kind gestimuleerd.

De observaties van de kinderen van 0-4 jaar worden vastgelegd in een kind-volgsysteem. Welk kind-volg systeem dit is, kunt u lezen in de groepsbijlage van het pedagogisch beleidsplan. Alle medewerkers zijn (intern) opgeleid om met het kind-volgsysteem te kunnen werken. Rond de verjaardag van het kind worden de observaties in het kind-volgsysteem geregistreerd en wordt er aan de ouders een periodiek gesprek over de ontwikkeling van hun kind aangeboden. De bso-kinderen worden jaarlijks geobserveerd, waarbij de nadruk ligt op het welbevinden van het kind. Indien nodig of gewenst wordt er naar aanleiding hiervan ook een oudergesprek ingepland.

Overdracht naar de basisschool en bso

Als een kind naar de basisschool gaat, vindt er een peuter-kleuter-overdracht plaats. Met een overdrachtsformulier draagt Bambino de belangrijkste gegevens over de ontwikkeling van een kind, over

aan de basisschool. De inhoud van het formulier bespreken we eerst met de ouder(s) in een eindgesprek. Bambino stuurt het overdrachtsformulier, met uw toestemming, op naar de basisschool waar uw kind naar toe gaat. Bij scholen waar we een samenwerkingsverband mee hebben, wordt de overdracht mondeling toegelicht. In andere gevallen bespreken we de overdracht bij voorkeur telefonisch met de betreffende school. Als het kind vanuit de dagopvang doorstroomt naar de buitenschoolse opvang vindt er, wanneer ouders hiervoor toestemming hebben gegeven, een interne overdracht plaats, waarbij het mentorschap door de bso-medewerker wordt overgenomen.

3.3. Bijzonderheden in de ontwikkeling

Als medewerkers (of ouders) bijzonderheden in de ontwikkeling signaleren, wordt gestart met een gerichte observatie. Medewerkers bespreken dit met de leidinggevende van het team. We vinden het belangrijk om zo snel mogelijk met ouders in gesprek te gaan over het kind. We vragen ouders of ze de zorg herkennen en kijken samen met hen welke vervolgstappen ondernomen worden. Bambino vindt het belangrijk om samen met ouders te kijken naar de mogelijkheden om de ontwikkeling van het kind te stimuleren. Wij willen naast de ouders staan. Ook wanneer de medewerkers zorgen hebben over het gedrag van een kind of over de gezinssituatie zullen wij daarover in gesprek gaan met ouders. Wanneer we gezamenlijk tot de conclusie komen dat er extra, externe hulp nodig is, zullen we ouders daarvoor toestemming vragen. Bambino kan in dat geval contact opnemen met een collega van een externe organisatie. Ook kan de ouder zelf contact opnemen met een organisatie. Wanneer ouders geen toestemming geven, zullen we de privacy niet schenden. Bambino kan echter wel altijd anoniem advies vragen bij externe organisaties.

Toestemming ouders

Iedere beroepskracht die individuele kinderen hulp, zorg, steun of een andere vorm van begeleiding biedt, heeft een beroepsgeheim. Deze zwijgplicht verplicht de beroepskracht om geen informatie over het kind aan derden te verstrekken, tenzij ouders daarvoor toestemming hebben gegeven.

3.4. Mentorschap

Elk kind krijgt bij binnenkomst bij Bambino een mentor toegewezen. De ouders (en op de bso ook het kind) worden hierover geïnformeerd bij het kennismakingsgesprek. Bij de dagopvang krijgt het kind een speelse uitnodiging waarop de betreffende medewerker vraagt of zij de mentor van het kind mag zijn. De mentor die toegewezen wordt is een pedagogisch medewerker die vaak aanwezig is op de dagen dat het kind bij de opvang komt. De taken van de mentor zijn als volgt:

- *Volgen van ontwikkeling van het kind.* De mentor volgt de ontwikkeling van het kind en koppelt observaties terug naar ouders in een oudergesprek en/of met kindverslagen. In de leeftijd van 0-4 jaar vindt minimaal eens per jaar een oudergesprek plaats. Bij kinderen op de bso wordt rond de verjaardag van het kind een observatie ingevuld door de mentor, door de ouder en door het kind (tot 7 jaar samen met de mentor). Ouders kunnen aangeven of zij behoefte hebben aan een oudergesprek. De mentor kan zelf ook aangeven met de ouders in gesprek te willen gaan.
- *Contactpersoon voor ouders bij bijzondere zaken.* Wanneer een kind een specifieke behoefte heeft, er bijzonderheden zijn voorgevallen of er problemen thuis of met het kind zijn, kan de ouder dit melden bij de mentor. Dit kan bij het ophalen of brengen van het kind of, wanneer de situatie daarom vraagt, in een persoonlijk gesprek. Bij zorgkinderen communiceert de mentor met het locatiehoofd en/of de manager kinderopvang en zit bij de gesprekken met ouders (en eventuele externe professionals).

3.5. Stamgroep / Basisgroep

Ieder kind verblijft in een vaste stamgroep (bij dagopvang) of basisgroep (bij buitenschoolse opvang) met eigen pedagogisch medewerkers. Kinderen kunnen de groep verlaten voor een activiteit of feestje op een andere groep. Op de dagopvang gebeurt dit altijd onder begeleiding van vertrouwde medewerkers. Op de bso gebeurt dit altijd met toestemming en medeweten van de pedagogisch medewerker die de betreffende dag werkzaam is. Onze pedagogisch medewerkers hebben oog voor het welzijn van uw kind en observeren of uw kind zich op zijn gemak voelt bij de activiteiten buiten de eigen stamgroep/basisgroep.

In principe verlaten kinderen hun eigen groep niet. Mocht het echter voorkomen dat er dusdanig weinig kinderen op twee groepen aanwezig zijn, kan hiervoor een uitzondering worden gemaakt. Samenvoegen van twee stamgroepen/basisgroepen binnen één locatie kan dan de voorkeur hebben, zodat kinderen voldoende speelmaatjes hebben en er twee medewerkers op de groep staan. Ditzelfde geldt voor het samenvoegen van groepen uit verschillende opvangsoorten (bijvoorbeeld bso-dagopvang) binnen één locatie. Indien van toepassing, leest u hierover meer in de groepsbijlage. Indien groepen worden samengevoegd, streven wij te allen tijde naar begeleiding door een voor hun vertrouwde (vaste) groepsmedewerker.

Bij het tekenen van de plaatsingsovereenkomst gaat u ermee akkoord dat uw kind gedurende de opvangperiode incidenteel kan worden opgevangen in een 2^e stam- of basisgroep. Een kind kan ook, op verzoek van ouders, op twee groepen worden geplaatst. Hiervoor geven ouders vooraf schriftelijk toestemming. Een plaatsing op twee groepen is voor een vastgestelde periode van maximaal een half jaar.

Ook kan een kind incidenteel opgevangen worden in een andere stamgroep/basisgroep, wanneer ouders een ruilaanvraag doen of een aanvraag voor extra opvang, maar we het kind niet op de gevraagde datum in de eigen stamgroep/basisgroep kunnen plaatsen. Ouders vragen een ruildag of extra dag aan via de OuderApp Konnect. Op het moment dat er geen beschikbaarheid is op de eigen basisgroep of stamgroep, zal het locatiehoofd een voorstel doen voor opvang in een andere stam- of basisgroep. Ouders hebben de mogelijkheid om dit aanbod te accepteren en zo akkoord te gaan met opvang in een andere stamgroep of basisgroep.

De opbouw en maximale omvang van een stamgroep of basisgroep verschilt per locatie. In de groepsbijlage van het pedagogisch beleidsplan staan deze gegevens vermeld.

Activiteiten waarbij kinderen de stamgroep of basisgroep kunnen verlaten, worden beschreven in de groepsbijlage van het pedagogisch beleidsplan van de betreffende bso.

Als een kind toe is aan plaatsing in een nieuwe basisgroep of stamgroep, bijvoorbeeld omdat het kind bijna jarig is, kan het kind alvast gaan wennen in de nieuwe basisgroep of stamgroep. Het kind neemt alvast deel aan een activiteit op de nieuwe groep (bijvoorbeeld fruit eten, vrij spelen of lunchen op de dagopvang of een gerichte activiteit op de bso) om zo te wennen aan de nieuwe groep, de kinderen en de medewerkers. Omdat het hier om wennen gaat, kan hiervoor de maximale groepsgrootte tijdelijk worden losgelaten. Als de maximale groepsgrootte tijdelijk wordt overschreden, zien de pedagogisch medewerkers erop toe dat de opvang verantwoord kan blijven plaatsvinden. De plek van het kind op de eigen groep blijft tijdens het wennen onbezet, zodat het kind altijd kan terugkeren naar de eigen groep.

3.6. Afwijking 3-uursregeling

Voor zover van toepassing zijn de tijden waarop wordt afgeweken van de BKR (beroepskrachtkindratio), alsmede de tijden waarop in elk geval niet wordt afgeweken van de BKR opgenomen in de groepsbijlage van het pedagogisch beleidsplan.

3.7. Ruilen of extra opvang

We bieden u de mogelijkheid om te ruilen wanneer dit voor uw agenda noodzakelijk is. Op onze website vindt u de ruilwijzer waarin beschreven staat hoe we omgaan met ruilen. Een ruilaanvraag kunt u indienen via onze OuderApp Konnect. Ruilen is alleen mogelijk op de dagopvang en bso. Op locaties waar wij peuterwerk aanbieden voor maximaal 4 uur per dagdeel, is ruilen niet mogelijk. Let op: ruilen is een service en geen recht!

Het is mogelijk een extra dagdeel af te nemen indien de groepsgrootte dit toelaat, tegen het tarief van uw huidige contract. Een extra dagdeel vraagt u aan via de OuderApp Konnect.

4. Personeel in opleiding, stagiairs en vrijwilligers

4.1. Beroepskrachten in opleiding

Naast de vaste medewerkers kan er ook een pedagogisch medewerkers in opleiding werken op de groep. Pedagogisch medewerkers in ontwikkeling zijn medewerkers zonder kwalificerend diploma, die conform artikel 9.5 van de CAO kinderopvang worden opgeleid tot gediplomeerd pedagogisch medewerker. Zij voeren dezelfde dagelijkse werkzaamheden uit als een gediplomeerd pedagogisch medewerker en werken altijd samen met een gediplomeerde pedagogisch medewerker. Zij worden begeleid door een werkbegeleider en door het locatiehoofd of de manager. Maandelijks hebben de medewerkers in opleiding een voortgangsgesprek met de werkbegeleider. Zolang de medewerker in opleiding is, heeft de medewerker minimaal 2 maal per jaar een functioneringsgesprek met het locatiehoofd.

4.2. Stagiair(e)s

Stagiair(e)s kunnen afkomstig zijn van diverse middelbare en/of hogere beroepsopleidingen. Bambino heeft een plan voor BeroepsPraktijkVorming (BPV), waarin alle relevante informatie met betrekking tot het volgen van een stage bij Bambino staat. Stagiair(e)s voeren (onder toezicht van een pedagogisch medewerker) dezelfde dagelijkse werkzaamheden uit als de pedagogisch medewerker, afhankelijk van het schooljaar waarin zij zitten. Zij worden begeleid door een praktijkopleider, waarmee de stagiair(e) eens in de maand een gesprek heeft over de voortgang van het leerproces. Daarnaast heeft elke stagiair(e) een werkbegeleider die zorg draagt voor de begeleiding op de werkvloer en het eerste aanspreekpunt is voor de stagiair(e).

4.3. Vrijwilligers

Vrijwilligers verlichten het werk van de pedagogisch medewerker en voeren werkzaamheden uit zoals het lezen van een verhaal, het halen en brengen naar school/bsso en fruit en groente klaarmaken. Zij voeren geen verzorgende taken uit. De vrijwilliger heeft als eerste aanspreekpunt het locatiehoofd of de PMer+ van de betreffende locatie en zal met deze persoon ook op regelmatige basis een gesprek hebben over hoe het gaat.

4.4. Ondersteuning pedagogisch medewerkers

Pedagogisch medewerkers worden ondersteund door een aantal personen, dit kan per locatie verschillen:

- Locatiehoofd: stuurt de medewerkers aan en is verantwoordelijk voor het werkproces op de locaties.
- Manager Kinderopvang: stuurt de locatiehoofden aan
- Huishoudelijk medewerker: voert verschillende schoonmaakwerkzaamheden uit en is op de hoogte van geldende afspraken rondom veilig en hygiënisch schoonmaken vanuit het beleidsplan veiligheid en gezondheid.
- Coördinator VVE: coördineert de voor- en voorschoolse educatie op de dag- en peuteropvang.
- Pedagogisch- en/of VE coach: zij ondersteunt en adviseert de pedagogisch medewerkers bij / in hun pedagogisch handelen
- Intern Kind Begeleiders (IKB): ondersteunt kinderen met een VVE indicatie op individueel niveau (actief op enkele locaties);
- Pedagogisch coach in de VE: ondersteunt vanaf 2022 de medewerkers op de VE groepen in het werken (kinderen) op VE groepen in brede zin.

Alle personen die bij Bambino werkzaam zijn of regelmatig op de groepen aanwezig zijn (zoals de schoonmaker of klusjesman) zijn vanaf maart 2018 geregistreerd in het Personenregister Kinderopvang.

5. Voor en vroegschoolse educatie (VVE)

VVE staat voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) en is erop gericht de ontwikkeling van kinderen te stimuleren zodat de overgang van de peutergroep (voorschool) naar de basisschool (vroegschool) soepel verloopt.

5.1. Visie op voorschoolse educatie:

De wijze waarop een kind aan het onderwijs in de basisschool begint, is bepalend voor zijn verdere schoolloopbaan. Bepaalde omstandigheden of kenmerken, zoals een achterblijvende taalontwikkeling, vergroten de kans dat kinderen moeilijk aansluiting vinden bij de activiteiten die in school gebruikelijk zijn om het leren te bevorderen. Wanneer ontwikkelingsachterstanden niet tijdig gesignaleerd en aangepakt worden, kunnen ze leiden tot onderwijsachterstanden, waar mensen de rest van hun leven nadeel van ondervinden, maar die er ook voor zorgen dat het potentieel van de maatschappij niet optimaal wordt benut.

Bambino werkt met verschillende erkende VVE-programma's. In de keuze van het VVE programma is voor sommige locaties rekening gehouden met de samenwerkende school en/of het gemeentelijk beleid, IKC's waar we in gevestigd zijn of een eigen keuze die past binnen ons werkgebied. Hierover leest u meer in de groepsbijlage.

5.2. Ontwikkelingsstimulering

In alle methoden is er aandacht voor de volgende ontwikkelingsgebieden:

Taal en woordenschat

- mondelinge taalvaardigheid (praten en luisteren)
- ontluikende geletterdheid (boekoriëntatie en verhaalbegrip)
- spelen met taal
- woordenschat

Binnen de thema's staat steeds een verhaal of boek centraal. De mondelinge taal en het verhaalbegrip wordt uitgebreid door het verhaal of boek te herhalen en te laten navertellen en uitspelen. Het boek wordt interactief voorgelezen. Ook de Bijbelverhalen passen binnen het thema. De Bijbelverhalen worden herhaald en naverteld. Verder in het thema kunnen andere boeken worden voorgelezen die passen binnen het thema.

Vanuit het thema en het centrale boek worden kernwoorden aangeboden. Voor de doelgroepkinderen zijn deze woorden vaak voldoende ter stimulering van de taalontwikkeling, bij de overige kinderen worden de woorden uitgebreid met verdiepingswoorden. De kernwoorden en verdiepingswoorden worden opgenomen in het groepsplan en in de groepsruimte worden plaatjes van de woorden opgehangen.

Werken aan woordenschat

Om tot praten te kunnen komen, moet het kind eerst veel taal horen. Ook moet het taalaanbod kwalitatief goed zijn en niet worden ingeperkt. Bij het gebruik van moeilijke woorden wordt de uitleg in de zin, situatie of beeldend materiaal verwerkt. De PM-ers spreken tegen de kinderen in volledige, niet te lange zinnen met de juiste zinsbouw.

Aan het vergroten van de woordenschat wordt op een gestructureerde manier gewerkt. Het taalaanbod van de PM-er is hierbij van groot belang. Zij moet voldoende woorden op een goede manier aanbieden. Woorden worden volgens een vast stappenplan aangeleerd:

1. Woorden selecteren

Welke woorden ga je aanbieden aan de kinderen?

- Het woord is onbekend voor het grootste deel van de groep.
- De kinderen hebben het woord nodig in hun situatie (het woord is nuttig).
- Het woord past bij het thema dat aan de orde is.

2. Betekenissen verduidelijken

De PM-er bespreekt de betekenis van nieuwe woorden aan de hand van de drie **Uitjes**:

Uitbeelden bijvoorbeeld met een voorwerp of foto. Uitbeelden / uitspelen van het woord door PM-er en kinderen.

Uitleggen

Uitbreiden door andere woorden te gebruiken die bij het thema passen en die de betekenis van het woord verder verduidelijken.

3. Herhalen en oefenen

In verschillende situaties worden de woorden herhaald en geoefend. Het is de bedoeling dat de kinderen zelf actief bezig zijn met de woorden. Voorbeelden hiervan zijn: het voorlezen van prentenboeken over het thema, het naspelen van een verhaal met voorwerpen, het laten doen van taal- en woordspelletjes, het voeren van gesprekken, het zingen en opzeggen van liedjes en versjes.

4. Controleren

Beheersen de kinderen de woorden actief of alleen passief. Dit wordt bekeken door kinderen te observeren bij taalactiviteiten en niet door toetsen.

Een kind leert taal in communicatie over en weer met volwassenen en andere kinderen. Als een kind opgroeit in een taalarme omgeving zal de taalontwikkeling niet goed op gang kunnen komen. Interactief taalgebruik is nodig om het leren van taal te bevorderen. Kinderen leren door taal te gebruiken in een authentieke en rijke leersituatie, in interactie met anderen. Op onze kinderdagverblijven en peuterspeelzalen willen we interactief met de kinderen bezig zijn. De PM-er geeft het goede voorbeeld, stelt hoe en waarom vragen, vertelt steeds hardop wat zij aan het doen is, corrigeert de uitspraak of het taalgebruik van het kind door in haar eigen zin de verbetering in te bouwen en gaat in gesprek met het kind tijdens verzorgingsmomenten.

Werkvormen die bij de taalontwikkeling onder andere gebruikt kunnen worden zijn:

- *Voorlezen van boeken en Bijbelverhalen.*
Per groep houdt één medewerker het boekenbestand op orde. Elk jaar worden er per groep van de VVE gelden een paar nieuwe boeken aangeschaft.
- *Interactief voorlezen*
Deze werkvorm is goed voor het begrijpend luisteren, het taalbegrip, de woordenschatuitbreiding en de spreekvaardigheid.
- *Taalactiviteiten*
Woorden en reeksen woorden en zinnen nazeggen.
Oprachten met één tot drie opdrachten uitvoeren.
Gesprek met een handpop.
Benoemen van plaatjes en voorwerpen.
Verhaal navertellen met of zonder hulp van platen en/of voorwerpen.
- *Zingen*
Eenvoudige liedjes met en zonder gebaren en instrumenten.

Vorbereidend rekenen

Getallen:

- Benoemen van telwoorden (bijvoorbeeld in liedjes, versjes, boeken of imiteren/nazeggen)
- Tellen en beginnend getalbegrip (vergelijken en ordenen van bijvoorbeeld voorwerpen op vorm of kleur, beginnend getalbegrip bijvoorbeeld meer, minder en evenveel, functie van tellen)
- Meten (vergelijken en ordenen van lengte/grote van mensen of voorwerpen, tegenstellingen dik-dun, lang-kort)
- Ruimte en vormen (lichaamskennis, oriënteren, construeren / bouwen met verschillende materialen)
- Werken met vormen en figuren

Beginnende rekenactiviteiten

- Ruimte en vormen
- Kleuren oefenen. Zoek dezelfde kleur.
- Vormen oefenen. Zoek dezelfde vorm.
- Voorwerpen herkennen door kenmerken te voelen of te vertellen.
- Lichaamskennis.
- Meten (vergelijken en ordenen, tegenstellingen)
- Meer, minder en evenveel. Bijvoorbeeld door in elke beker één lepel te zetten, ontdek je dat er meer, minder of evenveel bekers zijn.
- Meten door vergelijken en ordenen (klein - groot)
- Beginnend getalbegrip

Om te werken aan bovengenoemde activiteiten, zal de pedagogisch medewerker de ruimte zo inrichten dat peuters spelenderwijs met al deze begrippen in aanraking komt. Denk hierbij aan een zand-watertafel waar kinderen werken met verschillende vormen, en begrippen als groot en klein, meer en minder en vol en leeg.

Motoriek

- Zintuiglijke waarneming (horen, zien, voelen, proeven, ruiken)
- Beweging
- Fijne motoriek
- Grote of kleine motoriek

Tijdens een thema is er aandacht voor bewegingspelletjes en –liedjes.

Er worden creatieve opdrachten gegeven met verschillende materialen en technieken. Experimenteren is hierbij belangrijk.

Voorbeelden van werkvormen zijn hierbij:

- *Grote motoriek activiteiten*
Bewegingen nadoen, bewegingspelletjes, buitenspelen en loopparcours voor binnen.
- *Kleine motoriek activiteiten*
Knutselen met verschillende materialen en technieken.
Tekenen en schilderen met verschillende materialen.
Werken met klei, zand, water en andere materialen.
- *Bouwen*
Met verschillende bouwmaterialen

Sociaal-emotionele ontwikkeling

- Zelfkennis
- Zelfvertrouwen
- Rekening houden met anderen
- Samen spelen/werken

Dit zijn belangrijke voorwaarden om te komen tot spel en voor de voortgang in de ontwikkeling.

De PM-er observeert en registreert de sociaal-emotionele gesteldheid van alle kinderen. Wanneer er opvallende zaken worden gesignaleerd, bespreekt de PM-er dit met de pedagogisch coach in de VE. Door goed samen te werken en een plan te maken worden er oplossingen gezocht. Voor de gehele ontwikkeling van ieder kind is het belangrijk dat een kind zich sociaal-emotioneel goed voelt. Het plan wordt onder begeleiding van de pedagogisch coach in de VE uitgevoerd.

De pedagogisch coach in de VE heeft regelmatig gesprekken met de PM-ers over deze punten. Zij is een luisterend oor en geeft advies, ook observeert de pedagogisch coach in de VE regelmatig op de groep.

Het goed in beeld brengen en begeleiden van de ontwikkeling van kinderen is belangrijk voor een goede doorgaande lijn.

Overige werkvormen die aan de orde kunnen komen:

- *Leerspelletjes*
Puzzels voor het visuele inzicht, lotto, memory en andere spelletjes.
- *Activiteiten tijdens de dagelijkse verzorging.*
Gesprek bij het luier verschonen.
Kinderen helpen bij het klaarmaken van het eten. Hierbij kunnen allerlei reken- en taalactiviteiten op een natuurlijke wijze aan bod komen.
- *Geheugenspelletjes*
Bijvoorbeeld: welk voorwerp is weggehaald?
- *Tijdsbesef activiteiten*
Dagritmekaarten, dagen van de week, dag nabespreken bij het naar huis gaan, grote zandloper om korte tijden aan te geven zoals opruimtijd.
- *Werken in hoeken*
Een themahoek, waarin ruimte is voor fantasiespel rond het thema.
De huishoek.
De bouwhoek waarin met grote bouwmaterialen wordt gespeeld.

Vertel Tafel waaraan onder begeleiding van een PM-er gepraat wordt over het thema aan de hand van allerlei voorwerpen en/of boeken.

5.3. Volgen ontwikkeling en afstemming aanbod

De pedagogisch medewerkers observeren dagelijks de kinderen en de groep. Elk kind wordt geobserveerd door de eigen mentor. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind op de volgende ontwikkelingsgebieden: taal en woordenschat, voorbereidend rekenen, motoriek, sociaal-emotionele ontwikkeling, zelfredzaamheid en spelontwikkeling. Dit doen we zodat we eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling al vroeg kunnen signaleren en zo nodig hiermee aan de slag te gaan. Daarnaast kunnen we door het volgen van een kind een passend aanbod van activiteiten bieden. We willen de kinderen een aanbod geven wat genoeg uitdaging biedt, maar tegelijkertijd niet té moeilijk is. Op deze manier wordt de ontwikkeling van een kind gestimuleerd.

De observaties van de kinderen in de VE worden vastgelegd in een kind-volgsysteem. Welk kind-volg systeem dit is, kunt u lezen in de groepsbijlage van het pedagogisch beleidsplan. Rond de verjaardag van het kind worden de observaties in het kind-volgsysteem geregistreerd en wordt er aan de ouders een periodiek gesprek over de ontwikkeling van hun kind aangeboden.

Het aanbod van voorschoolse educatie wordt afgestemd op (het volgen van) de ontwikkeling van kinderen, door in combinatie met VVE te werken met OGW. We gebruiken themaplannen waarin de 4 ontwikkelingsgebieden (taalontwikkeling, rekenontwikkeling, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling) bij ieder thema aan bod komen. Ieder ontwikkelingsgebied is verdeeld in meerdere domeinen (bijvoorbeeld taalontwikkeling heeft de domeinen ontluikende geletterdheid en spraak-taalontwikkeling), welke zijn onderverdeeld in doelen en subdoelen. Hiervoor gebruiken we de SLO doelen van het jonge kind.

Voor kinderen met een VVE indicatie wordt apart in het plan opgenomen aan welke doelen zij gaan werken en op welk niveau zij werken (begin peuter, midden peuter, eind peuter). Kinderen worden gedurende het thema geobserveerd. Aan het einde van het thema wordt geëvalueerd en samen met de observaties in het kindvolgsysteem leggen de medewerkers vast in hoeverre de kinderen een ontwikkeling hebben doorgemaakt en worden doelen bijgesteld. Het kan zijn dat medewerkers ervoor kiezen om doelen in een volgend thema verder te verdiepen of nogmaals aan de orde laten komen. Ook kan de pedagogische medewerker aan nieuwe doelen gaan werken met de kinderen. Per kind maken we op die manier een individueel plan. Zo sluiten we de PDCA-cyclus en stimuleren wij continu de zone van naaste ontwikkeling van ieder kind.

Per thema wordt een weekplanning gemaakt waarin zichtbaar is aan welke doelen worden gewerkt. Er wordt gewerkt aan de doelen zowel bij gerichte activiteiten, in het vrij spelen van de kinderen en in de dagelijkse routines. Hoeken worden zo ingericht, dat kinderen ongemerkt kunnen werken aan hun doelen. Het naar buiten gaan is bijvoorbeeld zo'n dagelijkse routine. Afhankelijk van het thema en de doelen worden dan de kleuren van de jassen benoemd, het soort schoenen, wanten/mutsen enzovoort.

5.4. Ouderbetrokkenheid

Omdat Bambino naast ouders wil staan bij het opgroeien en ontwikkelen van hun kind, is betrokkenheid van ouders noodzakelijk voor een goede begeleiding van kinderen. Bambino betreft ouders op verschillende manieren:

- Via het digitaal ouderportaal Konnect brengen we ouders met nieuwsitems en foto's op de hoogte van onze activiteiten.
- Ouders worden via themabrieven in Konnect per thema op de hoogte gehouden over de inhoud en aanbod van het thema.
- Het aanbieden van oudermomenten op de groep, waarbij ouders een activiteit met hun kind doen, zoals tijdens kijkochtenden en -middagen.
- Het verzorgen van een jaarlijkse ouderavond, waarbij verschillende opvoedkundige thema's aan bod komen.
- Het toerusten van ouders met kinderen in de dagopvang in het stimuleren van de spraak-taalontwikkeling van hun kind. Ouders krijgen tips over wat zij kunnen ondernemen met hun kind en handvatten voor hoe zij dit kunnen vormgeven.

Andere concrete voorbeelden zijn (voorbeelden kunnen per locatie verschillen):

- Boek-uitleen: een boek van de Bibliotheek gaat mee naar huis.
- Voorleesboek Bambino: kinderen krijgen 1-2 keer per jaar een voorleesboek mee dat zij 1 of 2 weken mogen lenen. Hierbij zit een werkboekje met voorleestips, werkbladen, ideeën en suggesties om samen thuis te doen. Dit is onderdeel van de bibliotheek die op een beperkt aantal locaties aanwezig is.
- Zomerfeest
- Kerstfeest
- Voorleesontbijt
- Voorleesmiddag
- Opa- en oma-middag
- Breng- en haalmomenten
- Koffieochtenden

Thuis ontwikkeling-stimulerende activiteiten doen

Alle ouders worden door de pedagogisch medewerkers gestimuleerd om thuis activiteiten met hun kind te doen. Ouders krijgen materialen mee die zij thuis met hun kind kunnen gebruiken. Voorbeelden hiervan zijn: een werkblad, een spel, de logeerbeer met schriftje, knutselmateriaal of boekjes. Ouders worden door de pedagogisch medewerkers geïnformeerd over hoe zij activiteiten met hun kinderen kunnen uitvoeren.

Rekening houden met de thuistaal

Bij het plaatsingsgesprek geven ouders aan welke taal zij thuis spreken. Er wordt ouders ondersteuning geboden in het aanleren van de Nederlandse taal door bijvoorbeeld woordkaarten/-lijsten en kleine taalopdrachtjes.

5.5. Inrichten van een passende ruimte voor VVE

De inrichting van de groepsruimte noemen we ook wel de derde pedagoog. Hierbij zien we kinderen als de eerste pedagoog, zijn leren van elkaar en met elkaar. De tweede pedagoog zijn de volwassenen. Zij leven voor en zijn een rolmodel voor de kinderen. Zij (be)leven ook mee samen met kinderen. De ruimte zien we als derde pedagoog. Een zorgvuldig ingerichte ruimte stimuleert het ontdekkend leren, het experimenteren, het fantasiespel en het opzoeken van grenzen, bij jezelf en met elkaar. De drie pedagogen beïnvloeden elkaar wederzijds en zorgen samen voor een leeromgeving waar kinderen zich veelzijdig kunnen ontwikkelen.

De groepsruimte waar VVE wordt aangeboden, wordt zo ingericht dat de ruimte voldoet om ontwikkelingsgericht te werken. Ook worden passende materialen ingezet om te werken aan doelen. In de groepsbijlage behorend bij het pedagogisch beleidsplan vindt u een beschrijving van de inrichting voor de betreffende VVE groep.

5.6. Inhoudelijke aansluiting en overdracht van voorschool naar vroegschool

VVE groepen die in een kindcentrum samenwerken met een school stemmen waar mogelijk de thema's af met de basisschool. Als een thema niet passend is voor het niveau van peuters, kan Bambino kiezen voor een andere invalshoek. Dit vergemakkelijkt de overgang door het jaar heen van voorschool naar vroegschool.

Als een kind naar de basisschool gaat, vindt er een peuter-kleuter-overdracht plaats. Dit gebeurt rond de leeftijd van 3 jaar en 9 maanden. Met een overdrachtsformulier draagt Bambino de belangrijkste gegevens over de ontwikkeling van een kind, over aan de basisschool. De inhoud van het formulier bespreken we eerst met de ouder(s) in een eindgesprek. We geven er de voorkeur aan om de overdracht in een persoonlijk gesprek met de toekomstige leerkracht van uw kind door te spreken. Mocht dat niet mogelijk zijn, dan proberen wij een telefonische overdracht te regelen met de leerkracht. Als ook dat niet mogelijk blijkt, verzenden we de overdracht via een beveiligde mail.

5.7. Inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker in de VE

Naast de voorgeschreven inzet van de pedagogisch beleidsmederker/coach is er in de VE een pedagogisch beleidsmedewerker/coach gericht op de VE. Deze VE coach is gericht op het versterken van het VE gericht werken van de pedagogisch medewerkers. Binnen Bambino nemen de pedagogisch coaches zowel de coaching volgens de wet IKK als de VE coaching (verplicht per 1/1/2022) voor hun rekening. De minimale inzet van de pedagogisch coach in de VE op jaarbasis per groep wordt berekend door het aantal kinderen met een VE indicatie per 1 januari van het betreffende jaar te vermenigvuldigen met 10 uur.

Voorbeelden van vormen van coaching in de VE binnen Bambino en op welke wijze deze vormen de kwaliteit verhogen zijn hieronder beschreven:

- *Individuele coaching met behulp van observatie of VIB*
Door middel van individuele coaching/vib krijgt de medewerker gericht coaching op het versterken van de VE vaardigheden. De medewerker krijgt inzicht in het effect van het eigen handelen. Door samen met de pedagogisch coach te kijken wat goed gaat en in te zien wat anders kan, wordt het pedagogisch handelen versterkt.
- *Team coaching met behulp van observatie of VIB*
De coach neemt hierbij videobeeldmateriaal of een casus als uitgangspunt. Samen met de coach gaan de medewerkers in gesprek over het pedagogisch handelen. Door het gehele team bij de coaching te betrekken, kan het team samen sterker worden in het pedagogisch handelen. Zo kunnen zij komen tot nieuwe inzichten of leren zij hun pedagogisch handelen nog beter in te zetten.
- *Ondersteuning bij het maken van (thema)plannen op groepsniveau en doelen op kindniveau*
Door prikkelende vragen te stellen ondersteunt de coach bij het maken van plannen op groepsniveau en voor het kind. Zo worden de plannen nog beter afgestemd op wat de groep en wat het kind nodig heeft.
- *(mee)werkend coach op de groep (coaching 'on-the-job')*
Als meewerkend coach op de groep kan de coach meedenken en bijsturen tijdens het werken. Door vragen te stellen, maar ook door voorbeeld te geven in hoe te handelen, worden de vaardigheden van de medewerkers versterkt.
- *Ondersteuning bij observatie en registratie in het kind-volgsysteem*
De pedagogisch coach bekijkt regelmatig de observaties en registraties die zijn gedaan in het kind-volgsysteem. Ze begeleidt de medewerkers in het maken van objectieve observaties of registraties. Aan de hand van uitkomsten van observaties en registraties begeleidt de coach medewerkers bij het opstellen van de juiste doelen en de activiteiten.
- *Coaching op ouderbetrokkenheid*
Als ouders betrokken zijn bij de VE voor hun kind, zullen zij eerder thuis ook aan de slag gaan om vaardigheden tot ontwikkeling te brengen bij hun kind. De coach zet de medewerkers aan het denken over de wijze van ouderbetrokkenheid, over het resultaat van de inspanning en prikkelt tot het vinden van eventuele nieuwe manieren om ouders bij de VE te betrekken en de ouderbetrokkenheid hoog te houden.
- *Coaching op werken met de VVE methode*
De VE methode geeft richting aan de themaplanning en activiteiten. De coach ondersteunt de pedagogisch medewerkers in het gebruik van de VVE methode. Hierdoor wordt het maximale uit de methode gehaald en verbetert de kwaliteit van de VE.

6. Tot slot

In dit plan is de werkwijze van Bambino uiteengezet. Zoals beschreven heeft iedere groep een aanvullende groepsbijlage waarin dieper wordt ingegaan op verschillende onderwerpen.

We wensen uw kind een goede tijd toe bij Bambino en zetten ons in voor een goede samenwerking met u als ouder!